

Haastavien psykedeelikokemusten narratiivinen tulkinta

Anastasia Hartikainen (anhart@utu.fi) Folkloristiikka, Turun yliopisto
Pro gradu -tutkielma

Tutkimuskohde

- Psykedeelien käyttökokemuksiin liitetyt erilaiset merkitykset ja tulkinnat.
- Vihjeenä ilmiön äärelle toimi internetissä liikkuva sanonta "there's no such thing as a bad trip": ns. huononkin tripin voi tulkita elämänlaadun parantamisen kannalta hyödylliseksi.
- Kokemuksista kertomisen tavat ja erilaisten tulkintojen kartoittaminen, eli erittelen teksteistä nousevia narratiiveja.

Tutkimuskysymys: Miten psykedeelien käyttäjät kertovat haastavista kokemuksista ja miten he tulkitsevat kokemuksia?

Aineisto

Kyselytutkimus

- Kirjoituskutsun tyylinen: avoin ja stukturoimaton.
- Netissä täytettävä ja anonymi.
- Kyselyn levittäminen monipuolisissa kanavissa, jotta vastauksia tulisi mahdollisimman erilaisilta käyttäjiltä: erilaisten käyttömotiivien tavoittaminen.

Kerronnallisuuden huomioon ottaminen aineiston muodostamisessa:

- Esim. kerronnallisessa haastattelussa tutkija antaa tilaa kertomiselle ja kysymykset on muotoiltu siten, että ne tähtäävät kertomusmuotoisiin vastauksiin ja jättävät kertomuksen muodon ja sisällön tutkittavan päätettäväksi (Hyvärinen & Löyttyniemi 2005).

Tutkielman merkitys

- Tuottaa tietoa psykedeelien käytöstä, siihen liittyvistä käsityksistä ja folkloristiikassa vähän tutkitusta alakulttuurista.
- Avaa psykedeelien käyttäjien kokemuksiinsa liittämiä merkityksiä, niihin suhtautumista, sekä sitä, miten, miksi ja mitä itse kokemuksista halutaan kertoa.
- Täydentää huumetutkimuksen kenttää kulttuurien tutkimuksessa, tuo ajankohtaisen aiheen vahvemmin folkloristiikan tutkimuskentälle ja luo pohjaa syvällisemmälle jatkotutkimukselle.

- **Narratiivi** = kertomus tapahtumasarjasta joka on kertojalle ja yleisölle merkityksellinen (Denzel 1989).

Haastavan/vaikean kokemuksen määrittely:

- Emic = miten tutkittava jäsentää maailmaa
- Etic = miten tutkija jäsentää tutkimaansa ilmiötä

Emic-lähtöinen: valaisee sitä, millaiset käyttökokemukset koetaan vaikeina ja mikä nähdään kertomisen arvoisena.

Metodologia

Kvalitatiivinen, aineistolähtöinen tutkimus

- Teoreettinen viitekehys rakentuu aineiston pohjalta.
- Tutkimusprosessi seuraa hermeneuttista kehää, eli metodologia ja tutkimusongelma ovat alttiita muutoksille.

Narratiivinen lähestymistapa: väljä tutkimuskehys

- Narratiivinen käänne 90-luvulla: tietämisen prosessi perustuu kertomusten kuulemiseen ja tuottamiseen (Heikkinen 2001).
- Narratiivien avulla muodostetaan merkityksiä elämäntapahtumista ja se on tapa representoida kokemuksia (Bruner 1986).
- Kertomusten kautta rakennetaan käsitystä omasta identiteetistä ja ympäröivästä maailmasta (Heikkinen 2010).

Narratiivien analyysi:

- Narratiivien tematisointi ja luokittelu (Polkinghorne 1995).
- Kategorinen lähestymistapa (Lieblich ym. 1998).

